

Veiligheidsrapportage Waterveiligheid

Primaire en regionale waterkeringen

Waterschap Aa en Maas

November 2016

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting.....	3
Deel I - Staat van het areaal.....	4
1.1 Inleiding.....	4
1.2 Uitgangspunten voor staat van het areaal	4
1.3 Score beoordeling.....	4
1.4 Toestandsindicatoren primaire en regionale waterkeringen	5
1.4.1 Verschil norm en actuele toestand.....	5
1.4.2 Resultaten inspectie en toezicht.....	7
Deel II – Inrichting en uitvoering kader zorgplicht.....	9
2.1 Inleiding.....	9
2.2 Uitgangspunten voor inrichting en uitvoering kader zorgplicht.....	9
2.3 Inrichting en uitvoering door de organisatie	9
Deel III – Hoofdbevindingen en boodschap	11
3.1 Inleiding	11
3.2 Veiligheidsborging	11
3.2.1 Overzicht risico's en beheersmaatregelen	11
3.2.2 Hoofdbevindingen	11

Managementsamenvatting

Deze veiligheidsrapportage schetst een actueel en integraal veiligheidsbeeld van de waterkeringen van waterschap Aa en Maas op de peildatum 01-11-2016. De rapportage bestaat uit drie delen:

- Deel I de staat van kering
- Deel II de inrichting en uitvoering van het kader zorgplicht
- Deel III hoofdbevindingen en kernboodschap

De algemene conclusie is dat zowel de primaire als de regionale waterkeringen in goede staat zijn. Ze worden op een goede manier beheerd en onderhouden. Uit de toetsing, de inspecties en het toezicht zijn een aantal aandachtspunten voorkomen. Het gaat hierbij om:

- 3 km waterkeringen (dijkkring 58 en de Grootte wetering) voldoen niet aan de norm
- 15 kunstwerken voldoen niet aan de norm
- 1 km primaire waterkering met beschadiging
- 2 km regionale waterkering met beschadiging
- 2 handhavingszaken die niet tijdig zijn opgelost.

Voor deze locaties zijn maatregelen opgenomen in het calamiteitenplan hoogwater Maas, zodat de risico's worden beheerst.

Deel I - Staat van het areaal

1.1 Inleiding

In het kader van de zorgplicht is er een landelijke format ontwikkeld voor het rapporteren van de staat van de waterkeringen aan het bestuur van het waterschap, maar ook voor externe communicatie doeleinden. In deze rapportage zijn indicatoren opgenomen die weergeven hoe het gesteld is met de waterkeringen. De tekstuele context geeft meer inzicht in de interpretatie van de getallen. In de rapportage wordt zowel de toestand van de primaire als de regionale waterkeringen beschreven.

De rapportage bestaat uit drie delen:

Deel I - De staat van kering

Deel II - De inrichting en uitvoering van het kader zorgplicht

Deel III – De hoofdbevindingen en kernboodschap

1.2 Uitgangspunten voor staat van het areaal

Voor het beoordelen van de staat van het areaal wordt er gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- 1 Resultaten van veiligheidstoetsing (primaire en regionale waterkeringen)
- 2 Resultaten van het uitgevoerde onderhoud
- 3 Resultaten van inspectie en toezicht activiteiten
- 4 Resultaten van vergunningsverlening en handhavingsactiviteiten
- 5 Ervaringen tijdens het bedienen van waterkerende objecten volgens sluitingsprotocol
- 6 Resultaten van de uitgevoerde versterkingen

1.3 Score beoordeling

In de rapportage worden per onderwerp indicatoren gebruikt. De score voor de indicatoren is niet kwantitatief, maar een signaal in de vorm van 'groen', 'oranje' of 'rood', wetende:

- Groen: alles voldoet aan de verwachtingen
- Oranje: er is een afwijking geconstateerd, maar er wordt op gehandeld
- Rood: er is een probleem waar niet direct een oplossing voor is, er wordt actie/besluit gevraagd.

Voor de signalen 'oranje' en 'rood' wordt toegelicht wat de afwijking inhoudt en op welke wijze de hieruit voortvloeiende risico's worden beheerst.

In de regel "risico voor functioneren waterkering tijdens hoog water" wordt aangegeven hoeveel niet opgeloste waarnemingen (dus met name uit categorie rood) een actueel risico vormt voor het waterkerend vermogen tijdens het gesloten seizoen. Hiervoor worden maatregelen opgenomen in het calamiteitenplan hoogwater Maas.

1.4 Toestandsindicatoren primaire en regionale waterkeringen

In deze paragraaf wordt de actuele toestand beschreven aan de hand van de indicatoren en toelichting hierop.

1.4.1 Verschil norm en actuele toestand

Uit de (verlengde) derde toetsronde (2011) voor primaire waterkeringen, de eerste toetsronde (2012) voor de regionale waterkeringen en de uitgevoerde versterkingen regionale waterkeringen is onderstaand beeld verkregen. Hierbij wordt aangegeven wat het verschil is tussen de huidige wettelijke norm en de actuele toestand. Er is onderscheid gemaakt tussen de primaire en regionale waterkeringen in de tabellen.

Primaire waterkeringen

Veiligheidsoordeel primaire waterkeringen

		2016	2016
Omschrijving	Verbijzondering	km	%
Voldoet aan de norm	N.v.t.	106	98
Recent versterkt, niet getoetst	N.v.t.	0	0
Voldoet niet aan de norm	DR58	2	2

Veiligheidsoordeel primaire kunstwerken

		2016	2016
Omschrijving	Verbijzondering	stuks	%
Voldoet aan de norm		44	88
Nader onderzoek	Schutsluis Engelen	1	2
Voldoet niet aan de norm	DR58	5	10

Alle primaire waterkeringen van dijkkring 36 en 36a en de bijbehorende kunstwerken voldoen op dit moment aan de norm. De laatste dijkversterking is uitgevoerd in 2012 (Keent). De schutsluis Engelen (oranje gemarkeerd), in beheer bij gemeente 's-Hertogenbosch, voldoet met aangepaste sluitingsprocedure aan de norm. In het calamiteitenplan zijn daarom geen extra noodmaatregelen beschreven.

De kades en kunstwerken van dijkkring 58 zijn aangelegd op een lagere norm (1/250) en voldoen niet. Ze zijn reeds aangemeld bij het hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). Vanwege een gering veiligheidsrisico heeft verbetering vanuit het HWBP een lage urgentie en de dijkkring zal dus voorlopig niet versterkt worden. De dijkkring wordt gebiedsbreed opgepakt binnen het Deltaprogramma vanwege o.a. het samenspel met hoge gronden. In het calamiteitenplan wordt aangegeven wanneer besloten moet worden tot eventuele evacuatie.

Regionale waterkeringen

Veiligheidsoordeel regionale waterkeringen

		2016	2016
Omschrijving	Verbijzondering	km	%
Voldoet aan de norm	N.v.t.	44	98
Recent versterkt, niet getoetst	N.v.t.	0	0
Voldoet niet aan de norm	Groote wetering en wiel langs de Dieze	1	2

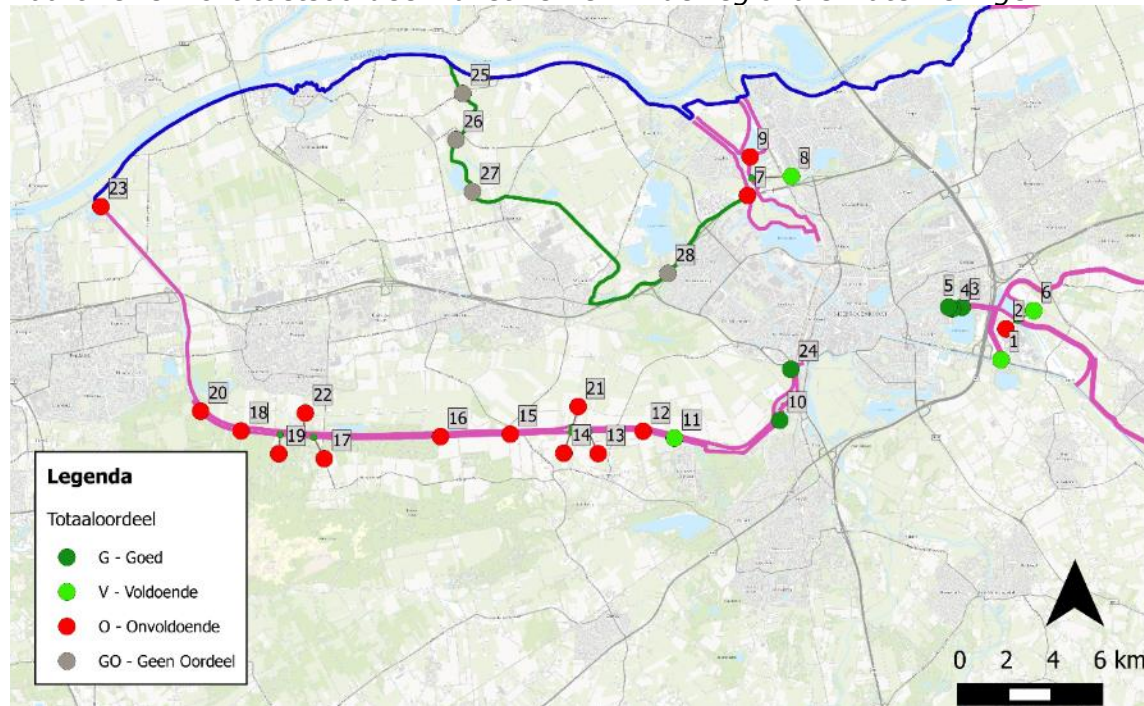
Veiligheidsoordeel regionale kunstwerken

		2016	2016
Omschrijving	Verbijzondering	stuks	%
Voldoet aan de norm		9	32
Geen oordeel/nader onderzoek		4	14
Voldoet niet aan de norm		15	54
Totaal		28	100

Bijna alle regionale waterkeringen voldoen op dit moment aan de provinciale norm. Kanttekening hierbij is de Groote Wetering die is afgekeurd, maar door de komst van het Maximakanaal waarschijnlijk de status van overige waterkering zal krijgen. Het gaat hierbij om 800 meter. Momenteel vindt hierover overleg plaats met Rijkswaterstaat en de provincie. Hier is daarom geen versterking uitgevoerd.

Dit jaar is in totaal 1 km regionale waterkering versterkt en is er 2 km calamiteitenpad aangelegd. Alleen een wiel langs de Dieze zal pas in het voorjaar 2017 worden hersteld. Voor deze werken zijn er maatregelen opgenomen in het calamiteitenplan. Ditzelfde geldt voor de afgekeurde kunstwerken. Het meest kritische kunstwerk is in 2016 direct versterkt en de andere kunstwerken worden vanaf 2017 opgenomen in de versterkingsopgave.

Kaart: Overzicht toetsoordeel kunstwerken in de regionale waterkeringen

1 Aflaatwerk Poeldonk	11 KW 2. Dr. Kanaal – Broekleij	21 Keersluis Bossche sloot
2 Gemaal de Brand	12 KW 3. Dr. Kanaal	22 Gemaal Loonse Vaart
3 Gemaal Oosterplas	13 KW 4. Dr. Kanaal	23 Sifon bij Bovenlandse sluis
4 Gemaal Oosterplas oud	14 KW 5. Dr. Kanaal – Zandleij	24 Inlaatkunstwerk HOWABO
5 Gemaal Aa-dijk Noord	15 KW 6. Dr. Kanaal	25 Coupure Hedikhuizen
6 Sifon (de Aa)	16 KW 7. Dr. Kanaal	26 Fort Hedikhuizen
7 Gemaal Engelen	17 KW 8. Dr. Kanaal	27 Koppelkunstwerk Haarsteeg
8 Afsluiter rechter Diezedijk RWZI	18 KW 9. Dr. Kanaal	28 Duiker A59
9 Transportleiding RWZI (2x)	19 Duiker extra WS De Dommel	
10 KW 1. Dr. Kanaal - Fort Isabella	20 Duiker WS Brabantse Delta	

1.4.2 Resultaten inspectie en toezicht

Uit de najaarsinspectie en uit het reguliere toezicht op zowel de primaire als regionale waterkeringen zijn een aantal gebreken/overtredingen geconstateerd. Deze zijn ingedeeld in categorieën waarbij categorie I staat voor urgent en direct herstel en categorie IV voor laag risico en geen directe maatregelen noodzakelijk. Onder de tabellen is een toelichting gegeven.

Inspectieresultaten:

Dijklichamen	Categorie*				totaal
	I	II	III	IV	
aantal waarnemingen					
Niet tijdig opgelost**				2 km	
Wordt tijdig opgelost**				1 km	1 km
Is opgelost**		100 m			100 m

Primaire kering

- Er is uitspoeling geconstateerd in de buitenteen bij Bokhoven. Deze uitspoeling is door Rijkswaterstaat voor het 2e jaar op rij hersteld. Met Rijkswaterstaat wordt besproken of structurele oplossing in nabije toekomst nodig moet zijn (cat II). Dit volgt uit de monitoring.
- De oever van de meander bij Keent is deels afgekalft. De oever ligt op grens van de beschermingszone van de primaire waterkering. Jaarlijks monitort het waterschap of de meander zich richting dijk beweegt. Dit moet als aandachtspunt in komende beoordelingsronde in kader van de waterwet meegenomen worden (cat IV).
- Konijnenholen, looppaden, begroeiing en nalatig onderhoud zijn terugkerende aandachtspunten (cat IV).

Regionale kering

- Na aanleg van een inspectiepad op enkele regionale keringen (ca. 2 km) en renovatie/sloop van 2 gemalen is de grasmat plaatselijk nog niet voldoende hersteld. Hiervoor zijn maatregelen beschikbaar.
- Konijnenholen, looppaden, begroeiing en nalatig onderhoud zijn terugkerende aandachtspunten (cat IV).
- Het Drongelens kanaal wordt conform meerjarenplan ontdaan van opschot en ontstaat een goede grasmat.

Kunstwerken	categorie			totaal
	I	II	III	
aantal waarnemingen				
Niet tijdig opgelost				
Wordt tijdig opgelost****		2		2
Is opgelost****				

- In de maalkom bij Gemaal Gansoijen lijkt zetsteen deels uitgespoeld. Onderzoek is uitgezet in welke mate er een probleem is en of noodmaatregelen nodig zijn (cat II).
- De damwanden van Spuisluis Crevecoeur vertonen corrosie. Staat van de wand wordt gecontroleerd en maatregelen tegen verdere corrosie worden genomen (cat II).

Uit vtv2006:

Type I constructies die volledig zelfstandig de waterkerende functie moeten vervullen;

Type II constructies die in combinatie met een grondconstructie de waterkerende functie moeten vervullen;

Type III constructies die na falen van een andere constructie de waterkerende functie moeten vervullen;

Toezicht en handhavingsresultaten:

Dijklichamen en kunstwerken	Categorie ^{***}				
	I	II	III	IV	totaal
Waarnemingen					
Niet tijdig opgelost ^{****}	1 zaak (poel)				1
Wordt tijdig opgelost ^{****}				1 zaak (muur)	1
Is opgelost ^{****}			3 zaken		3

- Bij het Wild is in oktober een bestaande poel in de teen van de dijk uitgebaggerd en een deel van de kleilaag in de bodem afgegraven. Bij hoog water is er een groot risico op instabiliteit door piping. De eigenaar is aangesproken, herstel van de kleilaag is in voorbereiding, maar niet eenvoudig. Wanneer niet tijdig hersteld, zal bij hoog water het voorstel gedaan worden de poel met puin af te vullen om eventuele dijkdoorbraak te voorkomen (cat. I). Dit is opgenomen in het calamiteitenplan.
- In de kom van Lith is tussen 2 woningen een deel van de waterkering over een breedte van 2 m afgegraven en een muur geplaatst. De dijk is niet tijdig hersteld, risico bij hoog water is gering, een maatregel is voorhanden.

*** Categorie betreft een urgentieklasse met als omschrijving**

Klasse I: Spoedherstel De geconstateerde afwijking brengt de sterkte/standzekerheid van de waterkering direct in gevaar. Herstel dient met spoed (1 - 2 dagen) te worden uitgevoerd.

Klasse II: Urgent herstel De geconstateerde afwijking brengt de sterkte/standzekerheid van de waterkering niet direct in gevaar. De afwijking heeft echter wel de potentie om op korte termijn te verergeren waardoor de standzekerheid wél in gevaar komt of waardoor de herstellkosten significant zullen toenemen. Herstel dient met urgentie (1 - 2 maanden) te worden uitgevoerd.

Klasse III: Herstel vóór gesloten seizoen

De geconstateerde afwijking brengt de sterkte/standzekerheid van de waterkering niet direct in gevaar en heeft niet de potentie om op korte termijn te verergeren. Door de afwijking komt de standzekerheid van de waterkering onder maatgevende omstandigheden wél in gevaar. Herstel dient daarom te worden uitgevoerd vóór aanvang van het gesloten seizoen.

Klasse IV: Prognose De geconstateerde afwijking brengt de standzekerheid van de waterkering niet direct in gevaar, heeft niet de potentie om op korte termijn te verergeren en de sterkte/standzekerheid van de waterkering onder maatgevende omstandigheden komt niet in gevaar. Het herstel kan op langere termijn plaatsvinden. Er moet een verdere prognose worden opgesteld.

**** Indicaties**

rood er is een risico is met betrekking tot de waterkerende functie en er konden geen adequate maatregelen getroffen worden binnen de gestelde termijnen

oranje er is een risico opgetreden, maar de situatie is beheersbaar te krijgen.

groen binnen de gestelde termijnen zijn de juiste maatregelen getroffen.

1.4.3 Conclusie

Er zijn een aantal aandachtspunten waar de dijk of het kunstwerk niet voldoet aan de norm. Voor deze locaties zijn noodmaatregelen opgenomen in het calamiteitenplan, zodat de risico's worden verkleind.

Deel II – Inrichting en uitvoering kader zorgplicht

2.1 Inleiding

Dit deel van de rapportage geeft antwoord op de vragen:

- Voeren we het werk uit conform de zelf gestelde normen en procesafspraken?
- Halen we onze beleidsdoelstellingen

Het is een kwalitatieve beoordeling waarop de organisatie invulling geeft aan haar zorgtaak. Dit is gebaseerd op de zorgplicht primaire waterkeringen. In het kader van de pilot voor de zorgplicht is het waterschap in 2015 volledig geaudit. De resultaten hiervan zijn gebruikt voor de invulling van dit hoofdstuk en aangevuld met actuele bevindingen.

2.2 Uitgangspunten voor inrichting en uitvoering kader zorgplicht

De uitgangspunten in deze handreiking zijn als volgt:

- De 12 zorgplicht activiteiten zoals door het ministerie van IenM gedefinieerd staan hierin centraal. Elke activiteit wordt beoordeeld.
- Om aantoonbaar invulling te geven aan de zorgplicht dient de organisatie alle activiteiten procesmatig in te richten én de activiteiten als zodanig uit te voeren.
- Uitgangspunt is dat elke organisatie een visie heeft op haar waterveiligheidszaak, waarin de strategische (wettelijke) beleidsdoelstelling zijn uitgewerkt naar een tactische doelen in beheer- en uitvoeringsplannen en operationele activiteiten en indicatoren
- Uitgangspunt is dat elke organisatie het landelijk kader heeft door vertaald naar voor de organisatie specifieke eisen
- De beoordeling maakt onderscheid tussen de inrichting van de activiteit (conform procesbeschrijving) en in welke mate de activiteit als zodanig wordt uitgevoerd.
- Indien de organisatie een risico signaleert voor het aankomende jaar is dit aangegeven in de laatste kolom.
- Deel III gaat onder meer in op deze risico's en de beheersmaatregelen die de organisatie neemt of (nog) dient te besluiten/nemen.

2.3 Inrichting en uitvoering door de organisatie

Hieronder zijn de 12 zorgplicht activiteiten weergegeven en wordt per activiteit ingevuld hoe de stand van zaken is. Daarnaast zijn de risico's benoemd. De resultaten gelden voor zowel de primaire als de regionale waterkeringen.

	Inrichting	Uitvoering	Risico 2017
Activiteiten gericht op de operationele uitvoering			
Calamiteitenzorg			
Bediening waterkerende kunstwerken			
Onderhoud			
Inspectie			
Vergunningverlening			
Toezicht en handhaving			
Beheren dagelijkse gegevens kering			Gegevens toetsronde primair goed vastleggen
Activiteiten van generieke aard			
Lange termijn en over de grenzen			
Kennismanagement			
Activiteiten ondersteunend aan de operationele uitvoering			
Informatiemanagementsysteem			
Verantwoording over de resultaten			Deze rapportage optimaliseren
Juridisch register waterstaatswerken			Legger heeft update nodig

Legenda beoordeling

	Op orde, alles voldoet aan de verwachtingen
	Niet op orde, er is een afwijking geconstateerd, maar er wordt op gehandeld (vervolgacties zijn belegd)
	Niet op orde, er is een probleem waar niet direct een oplossing voor is, er wordt actie/besluit gevraagd

Uit de inspectie van de zorgplicht bleek dat het gegevensbeheer meer aandacht behoeft. Het gaat hier met name om het goed vastleggen van eigenaarschap en zorgen dat de koppeling tussen de systemen op orde zijn. Hier wordt momenteel aan gewerkt. Daarnaast is de legger primaire en regionale waterkeringen toe aan een update. Dit is voorzien in 2017/2018.

Deel III – Hoofdbevindingen en kernboodschap

3.1 Inleiding

De algemene conclusie is dat zowel de primaire als de regionale waterkeringen in goede staat zijn. Het grootste aandachtspunten zijn de kunstwerken in de regionale waterkeringen en het gegevensbeheer, inclusief legger. In deze paragraaf wordt beschreven welke risico's er zijn en hoe deze beheerst kunnen worden.

3.2 Veiligheidsborging

3.2.1 Overzicht risico's en beheersmaatregelen

- Uit de inspectie en het toezicht zijn een aantal aandachtspunten voortgekomen. Op deze locaties zijn reeds afdoende maatregelen getroffen of er zijn maatregelen opgenomen in het calamiteitenplan.
- Er zijn 15 kunstwerken in de regionale waterkeringen die niet voldoen aan de provinciale norm. Hiervoor zijn noodmaatregelen opgenomen in het calamiteitenplan hoogwater Maas. Daarnaast worden ze vanaf 2017 opgenomen in de versterking. Het kunstwerk dat het grootste risico vormde is reeds dit jaar versterkt.
- Gegevensbeheer heeft behoefte aan beter geborgd eigenaarschap en koppelingen. Dit wordt vanuit de toetsing primaire waterkeringen opgepakt met de zorgplicht als overkoepelend kader.
- De legger primaire en regionale waterkeringen heeft een update. Zo moet o.a. het profiel van vrije ruimte worden opgenomen. Op dit moment worden vergunningen afgegeven waarbij het toekomstige leggerprofiel op basis van nieuwe pipingregels wordt gehanteerd. In 2017 en 2018 wordt er een update uitgevoerd.

3.2.2 Hoofdbevindingen

- De primaire en regionale waterkeringen zijn in goede staat en worden op een goede manier beheerd en onderhouden. De aandachtspunten zijn in bovenstaande paragraaf benoemd en er zijn beheersmaatregelen getroffen of er zijn maatregelen opgenomen in het calamiteitenplan.

Bijlage

Beoordeling vanuit handhaving en techniek kan uiteenlopen. Beoordeling risico gebeurt gezamenlijk. In de tabel hieronder is het uitgebreid toegelicht.

DE (MOGELIJKE) GEVOLGEN ZIJN:	Aanzienlijk, dreigend en/of onomkeerbaar 4	<p>Strafrecht BSBm / PV</p> <p>Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete</p> <p>Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD Verscherpt toezicht</p>	<p>Strafrecht BSBm / PV</p> <p>Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete</p> <p>Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD, Verscherpt toezicht</p>	<p>Strafrecht BSBm / PV</p> <p>Bestuursrecht bestraffend Exploitatieverbod / sluiting, schorsen of Intrekken vergunning certificaat of erkenning</p> <p>Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD</p>	<p>Strafrecht PV</p> <p>Bestuursrecht bestraffend Exploitatieverbod / sluiting, schorsen of Intrekken vergunning certificaat of erkenning</p> <p>Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD</p>
	Van belang 3	<p>Strafrecht BSBm / PV</p> <p>Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete</p> <p>Bestuursrecht herstellend Bestuurlijk gesprek, Waarschuwen</p>	<p>Strafrecht BSBm / PV</p> <p>Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete</p> <p>Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD, Verscherpt toezicht</p>	<p>Strafrecht BSBm / PV</p> <p>Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete</p> <p>Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD, Verscherpt toezicht</p>	<p>Strafrecht PV</p> <p>Bestuursrecht bestraffend Exploitatieverbod / sluiting, schorsen of Intrekken vergunning certificaat of erkenning</p> <p>Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD</p>
	Beperkt 2	<p>Bestuursrecht herstellend Aanspreken / informereren</p>	<p>Strafrecht BSBm / PV</p> <p>Bestuursrecht herstellend Bestuurlijk gesprek, Waarschuwen</p>	<p>Strafrecht BSBm / PV</p> <p>Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete</p> <p>Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD, Verscherpt toezicht</p>	<p>Strafrecht PV</p> <p>Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete</p> <p>Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD</p>
	Vrijwel nihil 1	<p>Bestuursrecht herstellend Aanspreken / informereren</p>	<p>Bestuursrecht herstellend Aanspreken / informereren</p>	<p>Strafrecht BSBm / PV</p> <p>Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete</p> <p>Bestuursrecht herstellend Bestuurlijk gesprek Waarschuwen</p>	<p>Strafrecht PV</p> <p>Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete</p> <p>Bestuursrecht herstellend Bestuurlijk gesprek, Waarschuwen</p>
	A	B	C	D	
	<p>Goedwillend:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onbedoeld • Proactief 	<p>Moet kunnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onverschillig 	<p>Calculerend:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bewust belemmerend en/of risico nemend 	<p>Bewust en structureel / Crimineel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fraude • Oplichting • Witwassen 	
	GEDRAG VAN DE OVERTREDER				